

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะโดยทั่วไปของข้อมูล

แหล่งข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้จะใช้ข้อมูลโครงการสำรวจสถิติสังคม การสำรวจทัศนคติของ ประชากรทางสังคม พ.ศ. 2536 ซึ่งดำเนินงานโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี โครงการนี้จัดทำขึ้นตามความต้องการใช้ข้อมูลสำหรับพิจารณากำหนดนโยบายและหาแนวทางการยกระดับความเป็นอยู่ของประชากรในประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกของครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างโดยใช้นับสอบถาม มีครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 28,515 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร 5,160 ครัวเรือน ในเขตเทศบาลอื่นๆ 5,880 ครัวเรือน นอกเขตเทศบาล 17,475 ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่สัมภาษณ์ได้ทั้งสิ้น 22,899 ครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537: 1)

แบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์ประชากรชาย - หญิงที่ตกเป็นตัวอย่าง เก็บข้อมูลในเรื่องต่างๆดังนี้

1. ลักษณะภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม ของผู้ตอบสัมภาษณ์และครัวเรือน
2. ลักษณะของครัวเรือน
3. สถานะทางการเงินและทัศนคติเกี่ยวกับการครองชีพ
4. คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม
5. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. ข้อมูลทัศนคติเกี่ยวกับบุตรและความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการเลือกตัวอย่าง

โครงการสำรวจสถิติสังคม การสำรวจทัศนคติของประชากรทางสังคม พ.ศ. 2536 เป็นโครงการระดับประเทศของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2537: 5-6) โดยได้ทำการสำรวจในทุกจังหวัด ซึ่งมีชุมชนอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาลหรือนอกเขตเทศบาล - สุขาภิบาล)

เป็นหน่วยตัวอย่างชั้นที่หนึ่งและครัวเรือนส่วนบุคคล เป็นหน่วยตัวอย่างชั้นที่สอง ซึ่งแผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified Two Stage Sampling

การเลือกตัวอย่างใช้กลุ่มของจังหวัดในแต่ละภาคและกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 5 เขตตัวอย่าง คือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้

การเลือกตัวอย่างชั้นที่หนึ่ง

ก่อนที่จะทำการเลือกชุมชนอาคารหมู่บ้านตัวอย่าง ได้ทำการแบ่งท้องที่ออกเป็น 3 เขตตามลักษณะการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล-สุขาภิบาล แล้วจึงทำการเลือกชุมชนอาคารหมู่บ้านตัวอย่าง จากแต่ละเขตการปกครองอย่างอิสระต่อกัน โดยให้ความน่าจะเป็นในการเลือกเป็นปฏิภาคกับจำนวนครัวเรือนของชุมชนอาคาร/หมู่บ้านนั้นๆ ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 2,675 ชุมชนอาคาร/หมู่บ้าน จากทั้งสิ้น 79,129 ชุมชนอาคาร/หมู่บ้าน ซึ่งกระจายไปตามภาคและเขตการปกครองดังต่อไปนี้คือ

ภาค	รวม	ในเขตเทศบาล	ในเขต สุขาภิบาล	นอกเขตเทศบาล -สุขาภิบาล
กรุงเทพมหานคร	430	430	-----	-----
กลาง (ยกเว้น กทม.)	670	145	220	305
เหนือ	495	120	125	250
ตะวันออกเฉียงเหนือ	715	115	130	470
ใต้	365	110	85	170
รวม	2,675	920	560	1,196

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานการสำรวจทัศนคติของประชากรทางสังคม พ.ศ.2536 หน้า 5

การเลือกตัวอย่างขั้นที่สอง

ในขั้นนี้เป็นการเลือกครัวเรือนตัวอย่างจากครัวเรือนส่วนบุคคลทั้งสิ้นในบัญชีรายชื่อครัวเรือน ซึ่งได้จากการนับจุดในแต่ละชุมชนอาคารหมู่บ้านตัวอย่าง โดยในแต่ละชุมชนอาคารและหมู่บ้านตัวอย่างในเขตเทศบาล จะเลือกครัวเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างจำนวน 12 ครัวเรือน และสำหรับหมู่บ้านของนอกเขตเทศบาล - เทศบาล เลือกจำนวน 9 ครัวเรือน โดยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ ซึ่งก่อนที่จะทำการเลือกครัวเรือนตัวอย่าง ได้มีการจัดเรียงรายชื่อครัวเรือนส่วนบุคคลใหม่ ตามขนาดของครัวเรือนซึ่งวัดด้วยจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยจำนวนครัวเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างโดยประมาณที่ทำการแจกจ่าย จำแนกตามภาคและเขตการปกครอง มีดังนี้

ภาค	รวม	ในเขตเทศบาล	ในเขต เทศบาล	นอกเขตเทศบาล -เทศบาล
กรุงเทพมหานคร	5,160	5,160	-----	-----
กลาง (ยกเว้น กทม.)	7,125	1,740	2,640	2,745
เหนือ	5,190	1,440	1,500	2,250
ตะวันออกเชียงใหม่	7,170	1,380	1,560	4,230
ใต้	3,870	1,320	1,020	1,530
รวม	28,515	11,040	6,720	10,755

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจทัศนคติของประชากรทางสังคม พ.ศ. 2536 หน้า 6

โดยสรุป ตัวอย่างของโครงการสำรวจสถิติสังคม การสำรวจทัศนคติของประชากรทางสังคม พ.ศ. 2536 มีครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งสิ้น 28,515 ครัวเรือน แต่สัมภาษณ์ได้ทั้งหมด 22,899 ครัวเรือน โดย 5,409 ครัวเรือน ไม่สามารถหาผู้ตอบสัมภาษณ์ได้เนื่องจากพบว่า บ้านว่าง บ้านรื้อถอน หรือไม่ให้ความร่วมมือ ฯลฯ ดังนั้นจึงมีผู้ตอบสัมภาษณ์ทั้งสิ้น 22,899 ราย เป็นเพศชาย 8,710 ราย เพศหญิง 14,189 ราย

ขอบเขตในการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของ ประชากรไทยในภาพรวม ครั้งนี้ มุ่งศึกษา 2 ประเด็นได้แก่

1. ศึกษาว่าประชากรไทยมีระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด และประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมใดที่ประชากรไทยให้ความสนใจมากที่สุด
2. ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมกับระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประชากรไทยให้ความสนใจมากที่สุดในภาพรวม

โดยปัจจัยภูมิหลังของประชากรไทยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ในการศึกษาค้างนี้ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย ภาคที่อยู่อาศัย และการได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. การศึกษาเรื่องความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจสถิติสังคม การสำรวจทัศนคติของประชากรทางสังคม พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นการนำข้อมูลที่มีอยู่เดิมมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ การศึกษาค้างนี้ผู้ศึกษาไม่ได้เก็บข้อมูลที่ใช้ศึกษาเรื่องนี้ โดยเฉพาะทำให้ขาดข้อมูล บางปัจจัยที่อาจจะมีความสัมพันธ์ต่อความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทย เช่น การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม รายได้ของผู้ตอบสัมภาษณ์ เป็นต้น

2. การศึกษาค้างนี้วัดระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมจากคำถาม 1 คำถาม ทำให้ไม่สามารถทราบระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงได้อย่างครอบคลุม

3. การศึกษาค้างนี้ไม่มีข้อมูลปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น ปัญหาการขาดแคลนอาหาร ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาการไม่รู้หนังสือ เป็นต้น

นิยามศัพท์

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะสำหรับแต่ละตัวแปรดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สิ่งแวดล้อม

ใช้นิยามศัพท์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งกล่าวว่า "สิ่งแวดล้อม" หมายถึง สิ่งต่างๆที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ สสาร พลังงาน อากาศ บรรยากาศ ลักษณะตามธรรมชาติของผิวดิน เป็นต้น

ส่วนลักษณะทางชีวภาพ ได้แก่ องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งมีชีวิต

2. ภาวะมลพิษ

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 "ภาวะมลพิษ" หมายถึง ภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ มลพิษในดิน

3. มลพิษ

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กล่าวว่า "มลพิษ" หมายถึง ของเสีย วัตถุอันตรายและมลสารอื่นๆ รวมทั้งกาก ตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึงรังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือนหรือเหตุรำคาญอื่นๆที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

4. ระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทย

หมายถึง ชั้นหรือกลุ่มของความตระหนัก การเห็นคุณค่า หรือให้ความสำคัญในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันของประชากรไทย ซึ่งในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แบ่งระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทยเป็น 3 กลุ่ม คือ สนใจมาก สนใจ และไม่สนใจ

5. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจ

หมายถึง ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประชากรไทยให้ความสนใจ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ

1. ปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน

1.1 การทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า หมายถึง การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าโดยผิดกฎหมาย รวมทั้งการฆ่าหรือทำลายสัตว์ป่าโดยผิดกฎหมายของประชากร

1.2 การพังทลายของดิน หมายถึง การที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของดินหรือทั้งหมดถูกพาให้เคลื่อนที่ อาจเกิดโดยธรรมชาติ เช่น การกัดเซาะของน้ำและลม การถล่มของดิน เป็นต้น หรือโดยการกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การเผาป่า การทำการเพาะปลูกผิดวิธี เป็นต้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

1.3 การเสื่อมโทรมของดิน หมายถึง การที่ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์และธาตุอาหารด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น ขาดน้ำ ขาดอากาศ ขาดปุ๋ย ดินเค็มจัด เปรี้ยวจัด และสารพิษตกค้างในดิน ซึ่งอาจเกิดจากขยะมูลฝอย ของเสียจากสถานประกอบการ สารเคมีตกค้างจากการใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช เป็นต้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

2. ปัญหามลพิษทางน้ำ หมายถึง ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว รวมทั้งมวลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2535: 2)

3. ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย หมายถึง มลพิษจากสารเคมีที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและโดยการสังเคราะห์ ซึ่งนำมาใช้ในการเกษตร อุตสาหกรรม เป็นส่วนประกอบในเครื่องอุปโภคและสาธารณูปโภค รวมทั้งยาฆ่าเชื้อ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

4. ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ

4.1 มลพิษทางอากาศ หมายถึง ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสียด ก๊าซ ควัน ก๊าซ เหม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่านหรือมวลสารอื่นที่มีสภาพระเหิดบางส่วน จนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2535: 2)

4.2 มลพิษทางเสียง หมายถึง ระดับเสียงที่ดังเกินไปจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ มลพิษทางเสียงนี้อาจเกิดขึ้นจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อาทิเช่น กชนำเครื่องจักรมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม กากก่อสร้างอาคารด้วยเครื่องมือขนาดใหญ่ กวชั้ยานพาหนะ หรือการใช้เครื่องขยายเสียงทำให้เสียงดังเกินขีดจำกัดเพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

6. เพศ

หมายถึง เพศของประชากรผู้ตอบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ เพศชายและเพศหญิง

7. อายุ

หมายถึง อายุปีเต็มของประชากรตัวอย่าง โดยนับจากเดือนปีเกิด จนถึงเดือนปีของการสัมภาษณ์/สำรวจ (นับถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2536) แบ่งเป็น 5 กลุ่มคือ

- 7.1 อายุต่ำกว่า 25 ปี
- 7.2 อายุ 25 – 34 ปี
- 7.3 อายุ 35 – 44 ปี
- 7.4 อายุ 45 – 54 ปี
- 7.5 อายุ 55 ปีขึ้นไป

8. สถานภาพสมรส

หมายถึง สถานภาพสมรสของผู้ตอบ ณ วันสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

- 8.1 โสด หมายถึง ผู้มีสถานภาพโสด
- 8.2 กำลังสมรส หมายถึง ผู้มีสถานภาพสมรสแล้ว และยังคงอยู่กินฉันท์สามีภรรยา
- 8.3 เคยสมรส หมายถึง ผู้มีสถานภาพหม้าย หย่าหรือแยกกันอยู่

9. การศึกษา

หมายถึง ชั้นการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบ ณ วันสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ

- 9.1 ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น หมายถึง ผู้ที่ไม่เคยเรียนหรือไม่มีการศึกษา ผู้ที่เคยเรียนแต่ไม่สำเร็จประถมศึกษา ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผู้ใหญ่ระดับ 1 หรือ 2 ผู้ที่มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จตั้งแต่ระดับอนุบาลถึง ป.4 ผู้ที่มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จระดับมัธยมศึกษาเทียบเท่า ป.4
- 9.2 ประถมศึกษาตอนปลาย หมายถึง ผู้ที่มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จตั้งแต่ระดับ ป.5 ถึง ป.6 ในหลักสูตรใหม่ ผู้ที่มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จตั้งแต่ ป.5 ถึง ป.7 ในหลักสูตรเก่าหรือ ม.1 (เดิม) ถึง ม.3 (เดิม) รวมทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ด้วย
- 9.3 มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา หมายถึง ผู้ที่มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จตั้งแต่ ม.1 ถึง ม.6 หรือในหลักสูตรเก่าระดับ ม.ศ. 1 ถึง ม.ศ. 5 (เดิม) หรือ ม.4 ถึง ม.8 (เดิม) ผู้ที่มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จระดับอาชีวศึกษาและอนุปริญญา
- 9.4 อุดมศึกษาและสูงกว่า หมายถึง ผู้มีชั้นปีการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

10. อาชีพ

หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่ผู้ตอบทำอยู่ในรอบปีที่แล้ว (1 ส.ค. 35 – 31 ก.ค.

36) แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ

1. ผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ เช่น ผู้ที่ไม่ได้ทำงานใดๆเลยในรอบปี
ที่แล้ว
2. ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ เช่น แพทย์ วิศวกร ครู
3. ผู้ประกอบอาชีพภาคการเกษตร เช่น เกษตรกร ชาวประมง นักล่าสัตว์
4. ผู้ประกอบอาชีพช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและกรรมกร เช่น
ช่างตัดเสื้อ ช่างทอผ้า ช่างเย็บผ้า ช่างตัดหนัง ช่างดัดแผ่นโลหะ ช่างตัดวัสดุ
5. ผู้ประกอบอาชีพการค้า เช่น ผู้ทำการค้าส่งและค้าปลีก นายหน้า
6. ผู้ประกอบอาชีพการบริหาร ธุรกิจ เสมียน เช่น ผู้จัดการ เสมียนทำบัญชี
7. ผู้ประกอบอาชีพบริการและอื่นๆ ได้แก่ การขนส่ง การกีฬา ฯลฯ เช่น
ผู้ประกอบอาชีพหญิงรับใช้ ตำรวจ คนเฝ้ายาม ช่างตัดผม ช่างถ่ายภาพ

11. รายได้ของครัวเรือน

ตามคำนิยามของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2537: 3) รายได้ของครัวเรือน หมายถึง รายได้
ของสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนในครัวเรือนรวมกัน รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน ได้แก่

- 1) ค่าแรงและเงินเดือน เงินรางวัลบริการ เงินโบนัส เป็นต้น
- 2) กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจการเกษตรและธุรกิจอื่นๆ
- 3) รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ยและเงินปันผล
- 4) เงินได้รับเป็นการช่วยเหลือ บำเหน็จ บำนาญ เงินทุนการศึกษา
- 5) รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่ มูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้รับเป็นส่วนหนึ่ง
ของค่าแรง เงินเดือน มูลค่าของสินค้าหรืออาหารที่ครัวเรือนผลิตและบริโภค
เอง (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เอง) หรือได้รับ
มาโดยไม่ต้องซื้อ
- 6) รายได้อื่นๆ เช่น เงินได้รับจากการประกันภัยหรือประกันชีวิต เงินรางวัล
สลากกินแบ่งและรายรับอื่นๆในประเภทเดียวกัน

การศึกษาครั้งนี้แบ่งรายได้ของครัวเรือนออกเป็น 5 กลุ่มคือ

- 11.1 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท
- 11.2 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 1,000 – 2,999 บาท
- 11.3 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 3,000 – 6,999 บาท
- 11.4 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 7,000 – 14,999 บาท
- 11.5 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป

12. เขตที่อยู่อาศัย

หมายถึง ที่ดินที่ประชากรผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ ณ วันสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 เขตคือ

- 12.1 เขตเมือง
- 12.2 เขตชนบท

13. ภาคที่อยู่อาศัย

หมายถึง ภาคที่ประชากรผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ ณ วันสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 5 กลุ่มคือ

- 13.1 ภาคเหนือ
- 13.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 13.3 ภาคใต้
- 13.4 ภาคกลาง
- 13.5 กรุงเทพมหานคร

14. การได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน

หมายถึง ผลกระทบหรือปัญหาจากภาวะมลพิษที่ได้รับ ในครัวเรือนของผู้ตอบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 14.1 การไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน
- 14.2 การได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาและการวัดตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาถึงตัวแปรอิสระทั้งหมด 9 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย ภาคที่อยู่อาศัย และการได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน ซึ่งได้จากคำถามจากแบบสอบถามโครงการสำรวจสถิติสังคม การสำรวจทัศนคติของประชากรทางสังคม พ.ศ. 2536 ดังเช่น

การได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน ได้จากข้อคำถามตอนที่ 3 ข้อ 3.3 ที่ว่า " ครัวเรือนของท่านได้รับผลกระทบจากมลพิษด้านใดบ้าง "

รายได้ของครัวเรือน ได้มาจากข้อคำถามตอนที่ 2 ข้อ 2.3 ที่ว่า " ในรอบปีที่แล้ว (1 ส.ค. 35 – 31 ก.ค. 36) รายได้ของครัวเรือน (โดยเฉลี่ย – ต่อเดือน) ประมาณเดือนละเท่าไร (ให้รวมรายได้ของสมาชิกที่มีรายได้ทุกคนในครัวเรือน) " เป็นต้น

2. ตัวแปรตาม

การศึกษาครั้งนี้มีตัวแปรตาม คือ ระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากร และ ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด โดยระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรได้มาจากข้อคำถามตอนที่ 3 ข้อ 3.1 ที่ว่า " ท่านสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือไม่ " คำตอบแบ่งเป็น สนใจมาก สนใจและไม่สนใจ (ตอบได้เพียงคำตอบเดียว) ซึ่งการวัดตัวแปรตามเกี่ยวกับระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม จะจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม

0 = ไม่สนใจ

1 = สนใจ

2 = สนใจมาก

ส่วนปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด ได้ข้อมูลมาจากคำถาม ตอนที่ 3 ข้อ 3.2 ที่ว่า " ท่านสนใจปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านใดมากที่สุด " (ตอบได้เพียงด้านเดียว)

โดยในการศึกษาครั้งนี้ จะจัดแบ่งประเภทความสนใจเป็น 4 กลุ่ม

1. ปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน
2. ปัญหามลพิษทางน้ำ
3. ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
4. ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ

โดยการจัดกลุ่มปัญหาสิ่งแวดล้อมในการศึกษาครั้งนี้ พิจารณาจากความเกี่ยวพันของปัญหา และจากการแบ่งกลุ่มประเภทสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และการแบ่งส่วนราชการด้านสิ่งแวดล้อมในกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2535) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน จัดไว้ในกลุ่มเดียวกันเนื่องจากปัญหาทั้งสองนี้มีความเกี่ยวพันกัน เช่น การตัดไม้ทำลายป่านำไปสู่ปัญหาการพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน และเป็นปัญหาที่อยู่ในกลุ่มหมวด 3 ส่วนที่ 3 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในเรื่องเขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน อันได้แก่ ปัญหาในเขตพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ปัญหาในเขตอุทยานแห่งชาติและปัญหาในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มปัญหาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเหมือนกันอีกด้วย

2. ปัญหามลพิษทางน้ำ เป็นปัญหาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ และเป็นปัญหาที่อยู่ในหมวด 4 ส่วนที่ 5 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

3. ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย จัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน เนื่องจาก เป็นปัญหาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองจัดการสารอันตรายและกากของเสีย กรมควบคุมมลพิษ เหมือนกัน รวมทั้งเป็นปัญหาที่อยู่ในหมวด 4 ส่วนที่ 6 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เหมือนกัน เป็นต้น

4. ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ จัดไว้ในกลุ่มเดียวกันเนื่องจากน่าจะมีที่มาของปัญหาจากแหล่งเดียวกัน เช่น มาจากไอเสียของรถยนต์ เสียงจากการจราจร หรือควันทิพย์ หรือเสียงของเครื่องจักรจากโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ เหมือนกัน รวมทั้งเป็นปัญหาที่อยู่ในหมวด 4 ส่วนที่ 4 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เหมือนกัน

จากการจัดกลุ่มข้างต้น การศึกษาครั้งนี้ จึงให้นิยามของแต่ละประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนี้คือ

“การทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า” หมายถึง การที่ป่าไม้ถูกทำลาย หรือถูกแปรสภาพให้เสื่อมโทรมลงโดยผิดกฎหมาย รวมทั้งการฆ่าหรือทำลายสัตว์ป่าโดยผิดกฎหมาย ฯลฯ

" การพังทลายของดิน " หมายถึง การที่ดินถูกพาให้เคลื่อนที่ เช่น การกัดเซาะของน้ำและลม รวมทั้งการกระทำของมนุษย์ อันได้แก่ การตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

" การเสื่อมโทรมของดิน " หมายถึง การที่ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์ และธาตุอาหารด้วยสาเหตุต่างๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

" มลพิษทางน้ำ " หมายถึง ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของเหลว ฯลฯ (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2535: 2)

" มลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย " หมายถึง มลพิษจากของเสียอันตราย หรือมลพิษจากสารเคมีที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและการสังเคราะห์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

" มลพิษทางอากาศ " หมายถึง ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสีย ก๊าซ ควัน ก๊าซ เป็นต้น (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2535: 2)

" มลพิษทางเสียง " หมายถึง มลพิษจากระดับเสียงซึ่งดังเกินไป เป็นมลพิษที่เกิดขึ้นจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในการนำเครื่องจักรมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2537)

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลดังนี้ คือ

1. การประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น ใช้การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลแบบตารางร้อยละ อธิบายถึงลักษณะของประชากรตัวอย่าง อันได้แก่ เพศของประชากร อายุของประชากร สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย ภาคที่อยู่อาศัย และการได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน นอกจากนี้ยังได้นำเสนอตารางร้อยละของระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทยในแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับสนใจมาก สนใจ ไม่สนใจ และประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประชากรไทยให้ความสนใจเป็นพิเศษในแต่ละประเภท ซึ่งได้แก่ การทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน มลพิษทางน้ำ มลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย มลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ

2. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมกับระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรไทย โดยใช้การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลแบบตารางไขว้ (Cross – Tabulation) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ศึกษา และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Tau – C ทั้งนี้ใช้ค่า Tau – C แทนค่า Chi – square เนื่องจากเป็นการศึกษาในเรื่องความสนใจ และตัวแปรทั้งคู่ให้ข้อมูลบอกลำดับที่ (สุชาติ ประดิษฐ์รัฐสินธุ์และคณะ, 2521: 46; ลัดดาวัลย์ หวังพานิช, 2528: 399; อุทุมพร ทองอุไทย จามรมาน, 2531: 14; สมจิต วัฒนาศยากุล, 2532: 147) โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่ระดับต่ำกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ มีโอกาสเป็นไปได้หรือมีความเชื่อถือได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 ของตัวอย่างที่ศึกษา สำหรับการเสนอค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ เสนอในรูป P – value โดยการใช้การวิเคราะห์เบื้องต้นดังกล่าวนี้จะปรากฏรายละเอียดในบทที่ 3

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย ภาคที่อยู่อาศัย และการได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน โดยผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยต่างๆ ที่ปรากฏในบทนี้ เป็นค่าที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว* ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรไทยได้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม

1.1 เพศ

ตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 22,899 ราย พบว่า เป็นเพศหญิงร้อยละ 61.4 และเพศชายร้อยละ 38.6

1.2 อายุ

พบว่า เป็นผู้มีอายุ 35 - 44 ปีและอายุ 25 - 34 ปีในสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 26.5 และร้อยละ 26.3 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไปร้อยละ 20.6 ที่เหลือเป็นประชากรในกลุ่มอายุ 45 - 54 ปีร้อยละ 16.8 และกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี ร้อยละ 9.9 ตามลำดับ

*ค่าถ่วงน้ำหนักในที่นี้ แตกต่างไปจากค่าถ่วงน้ำหนักของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ต้องการให้จำนวนประชากรตัวอย่างที่ศึกษาเท่ากับจำนวนประชากรไทย แต่การถ่วงน้ำหนักครั้งนี้จะเป็นการปรับให้ค่าทางสถิติเป็นตัวแทนของประชากรไทย แต่ยังคงมีจำนวนตัวอย่างเท่าเดิมคือ 22,899 ราย โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{ค่าถ่วงน้ำหนักใหม่} = \frac{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่สัมภาษณ์ได้} \cdot \text{ค่าถ่วงน้ำหนักเดิมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว}}$$

1.3 สถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพสมรส พบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 77 เป็นผู้ที่กำลังสมรส รองลงมาร้อยละ 12.6 คือ ผู้ที่เคยสมรส หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ กลุ่มประชากรที่มีสถานภาพหม้าย หย่าหรือแยกกันอยู่ และร้อยละ 9.9 เป็นผู้ที่มีสถานภาพโสด ที่เหลือร้อยละ 0.4 คือ ผู้ที่ไม่ตอบ หรือไม่ระบุสถานภาพสมรส

1.4 การศึกษา

ในด้านการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.3) สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่า รองลงมาร้อยละ 13.3 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย ถัดมาร้อยละ 12.9 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา ตามด้วยร้อยละ 4.3 คือ ผู้ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ที่เหลือร้อยละ 0.2 คือผู้ที่ไม่ระบุ ไม่ทราบระดับการศึกษา

1.5 อาชีพ

เมื่อพิจารณาด้านอาชีพ พบว่า ร้อยละ 45.7 ประกอบอาชีพภาคการเกษตร รองลงมาร้อยละ 20.3 เป็นผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ อันดับถัดมา ร้อยละ 11.8 คือ ผู้ประกอบอาชีพช่างหรือผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและกรรมกร ตามด้วยผู้ประกอบอาชีพการค้า ผู้ประกอบอาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น การขนส่ง การกีฬา ฯลฯ ผู้ประกอบอาชีพการบริหาร ธุรกิจ เสนมียน และผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 9.3, 5.2, 4 และ 3.6 ตามลำดับ ที่เหลือร้อยละ 0.1 คือ ผู้ที่ไม่แจ้งว่าประกอบอาชีพประเภทใดและผู้ที่ไม่เข้าข่าย เช่น ผู้ที่มีอายุ 10 ปีซึ่งยังไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นต้น

1.6 รายได้ของครัวเรือน

ส่วนรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน พบว่า ร้อยละ 31.7 มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนระหว่าง 3,000 – 6,999 บาท รองลงมาร้อยละ 28.8 มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนระหว่าง 1,000 – 2,999 บาท ร้อยละ 16.8 มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนระหว่าง 7,000 – 14,999 บาท และร้อยละ 13.4 มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท สำหรับผู้ที่มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 8.8 ที่เหลือร้อยละ 0.4 คือ ผู้ที่ไม่ระบุหรือไม่ทราบรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน

1.7 เขตที่อยู่อาศัย

ในด้านเขตที่อยู่อาศัย พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.2 อาศัยอยู่ในเขตชนบท ส่วนที่เหลือร้อยละ 19.8 อาศัยอยู่ในเขตเมือง

1.8 ภาคที่อยู่อาศัย

การกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาคที่อยู่อาศัย พบว่า สัดส่วนของประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงสุด คือ ร้อยละ 31.9 รองลงมาคือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 22.9 ในภาคเหนือ ร้อยละ 20.9 ภาคใต้ ร้อยละ 13.1 และกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 11.2 ตามลำดับ

1.9 การได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาถึงกาได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 73 ไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน และร้อยละ 27 ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน

ตารางที่ 1 การกระจายร้อยละของประชากร จำแนกตามปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

ปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของประชากร	ร้อยละ (ถ่วงน้ำหนัก)	จำนวนประชากร
<u>เพศ</u>		
เพศชาย	38.6	8,830
เพศหญิง	61.4	14,069
รวม	100.0	22,899
<u>อายุ</u>		
ต่ำกว่า 25 ปี	9.9	2,259
25 – 34 ปี	26.3	6,015
35 – 44 ปี	26.5	6,062
45 – 54 ปี	16.8	3,849
55 ปีขึ้นไป	20.6	4,714
รวม	100.0	22,899
<u>สถานภาพสมรส</u>		
โสด	9.9	2,272
สมรส	77.0	17,642
หม้าย หย่า แยกกันอยู่	12.6	2,892
ไม่ระบุ ไม่ทราบ	0.4	93
รวม	100.0	22,899

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของประชากร	ร้อยละ (ถ่วง น้ำหนัก)	จำนวน ประชากร
<u>การศึกษา</u>		
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	69.3	15,866
ประถมศึกษาตอนปลาย	13.3	3,050
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	12.9	2,960
อุดมศึกษาและสูงกว่า	4.3	985
ไม่ระบุ ไม่ทราบ	0.2	37
รวม	100.0	22,899
<u>อาชีพ</u>		
ผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	20.3	4,653
ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	3.6	825
ผู้ประกอบอาชีพภาคการเกษตร	45.7	10,460
ผู้ประกอบอาชีพช่าง ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและกรรมกร	11.8	2,694
ผู้ประกอบอาชีพการค้า	9.3	2,137
ผู้ประกอบอาชีพการบริหาร ธุรกิจและสมัยนิยม	4.0	907
ผู้ประกอบอาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น การขนส่ง การกีฬา ฯลฯ	5.2	1,190
ผู้ที่ไม่แจ้งว่าประกอบอาชีพใดและผู้ที่ไม่เข้าข่าย	0.1	33
รวม	100.0	22,899

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมของ ประชากร	ร้อยละ (ถ่วงน้ำหนัก)	จำนวน ประชากร
<u>รายได้ของครัวเรือนต่อเดือน</u>		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	13.4	3,072
1,000 – 2,999 บาท	28.8	6,602
3,000 – 6,999 บาท	31.7	7,258
7,000 – 14,999 บาท	16.8	3,852
15,000 บาทขึ้นไป	8.8	2,026
ไม่ระบุ ไม่ทราบ	0.4	89
รวม	100.0	22,899
<u>เขตที่อยู่อาศัย</u>		
เขตเมือง	19.8	4,534
เขตชนบท	80.2	18,365
รวม	100.0	22,899
<u>ภาคที่อยู่อาศัย</u>		
ภาคเหนือ	20.9	4,782
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	31.9	7,312
ภาคใต้	13.1	3,001
ภาคกลาง	22.9	5,233
กรุงเทพมหานคร	11.2	2,571
รวม	100.0	22,899
<u>การได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน</u>		
ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน	27.0	6,181
ไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะมลพิษของครัวเรือน	73.0	16,718
รวม	100.0	22,899

2. ระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทย

ระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทยในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสนใจมาก สนใจและไม่สนใจ ซึ่งได้มาจากข้อคำถามตอนที่ 3 ข้อ 3.1 ที่ว่า "ท่านสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือไม่" ผลการศึกษา (ตารางที่ 2) พบว่า ประชากรไทยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่า ไม่สนใจ มีสัดส่วนสูงสุด คือ ร้อยละ 45.3 รองลงมา ร้อยละ 40.9 ตอบว่า สนใจ และที่เหลือร้อยละ 13.8 ตอบว่า สนใจมาก

ตารางที่ 2 การกระจายร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

ระดับความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ (ถ่วงน้ำหนัก)	จำนวนประชากร
สนใจมาก	13.8	3,155
สนใจ	40.9	9,344
ไม่สนใจ	45.3	10,347
รวม	100.0	22,846 *

*ไม่รวมกรณี "ไม่ระบุ ไม่ทราบ"

3. ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจ

ในการศึกษาประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจของประชากรไทยคั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ การทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน มลพิษทางน้ำ มลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย และมลพิษทางอากาศ เสียง และอื่นๆ

ผลการศึกษา (ตารางที่ 3) แสดงให้เห็นว่า ในกลุ่มประชากรที่สนใจปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินมากที่สุด (ร้อยละ 67) รองลงมา คือ ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ (ร้อยละ 19) ปัญหาที่ได้รับความสนใจเป็นอันดับที่ 3 คือ ปัญหามลพิษทางน้ำ (ร้อยละ 9.5) ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 4.5) ให้ความสนใจกับปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย

ตารางที่ 3 การกระจายร้อยละของผู้ที่สนใจปัญหาสิ่งแวดล้อม จำแนกตามปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด	รวม
การทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน	67.0
มลพิษทางน้ำ	9.5
มลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย	4.5
มลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ	19.0
รวมร้อยละ	100.0
รวมจำนวนประชากร	12,470*

* ไม่รวมกรณี “ไม่สนใจ ไม่ทราบ ไม่ระบุ”